

Leerwinst Goud Onderwijs

Leerwinst Goud Onderwijs

Datum: 25 april 2023
Afdeling: R&D – Onderzoek & Toetservice
Auteur: Johan Wesseling
Versie: 2.1

Inhoudsopgave

Leerwinst Goud Onderwijs	4
Goud Onderwijs	4
Leerwinst	4
Cohort 2020-2021 – groep 8	6
Kwadranten.....	6
Leerwinst per domein	7
<i>Technisch Lezen/DMT</i>	7
<i>Begrijpend Lezen</i>	8
<i>Spelling</i>	9
<i>Rekenen</i>	10
Cohort 2021-2022 – groep 7	11
Kwadranten.....	11
Leerwinst per domein	12
<i>Technisch Lezen/DMT</i>	12
<i>Begrijpend Lezen</i>	13
<i>Spelling</i>	14
<i>Rekenen</i>	15
Conclusies	16

Leerwinst Goud Onderwijs

Aan het begin van schooljaar 2020-2021 is de CED-Groep, i.s.m. drie Rotterdamse schoolbesturen, gestart met Rotterdams Goud, de pilot Goud Onderwijs op zes basisscholen in Rotterdam. Inmiddels is het derde (bovenbouw-)cohort gestart in groep 6 en zit het eerste cohort in groep 8, het laatste jaar van de basisschool.

De CED-Groep wil nu graag zien – en laten zien – wat de effecten zijn van Goud Onderwijs op de leerprestaties van de leerlingen. Omdat het implementatie- en effectonderzoek dat door de Erasmus Universiteit Rotterdam wordt uitgevoerd, (nog) geen tussenresultaten oplevert, is gezocht naar een (andere) manier om de effecten van Goud Onderwijs tussentijds te bekijken. Die is gevonden in *Leerwinst CED-Groep*, een manier waarop de ontwikkeling van leerprestaties van leerlingen geanalyseerd en beoordeeld kan worden.

Goud Onderwijs

Geïnspireerd door de resultaten van de *Uncommon schools* in de VS, heeft de CED-Groep Goud Onderwijs ontwikkeld, een methode die is gebaseerd op de succesformule van de *Uncommon schools*. De drie pijlers voor het succes zijn een effectieve schoolorganisatie, een sterk curriculum en een positieve schoolcultuur. Deze aanpak moet leiden tot een aanzienlijke kwaliteitsverbetering op alle aspecten van het onderwijs.

De *Uncommon schools* bieden op 'ongewone' wijze voortreffelijk onderwijs, waardoor de leerlingen hoge(re) resultaten halen. De CED-Groep verwacht dat eenzelfde resultaat mogelijk is met Goud Onderwijs.

Leerwinst

Leerwinst is het verschil tussen de behaalde leergroei en de normale of verwachte leergroei. Daarmee is leerwinst een beoordeling van de behaalde leergroei.

De normale of verwachte leergroei is de groei die nodig is om 'op niveau' te blijven. Een leerling blijft 'op niveau' als op opeenvolgende meetmomenten zijn relatieve afstand tot het landelijke gemiddelde gelijk blijft.

Door de behaalde toetsscore om te zetten in een standaardscore, wordt de relatieve afstand tot het landelijke gemiddelde uitgedrukt in een getal waarmee (betekenisvol) gerekend kan worden. Door standaardscores te gebruiken, wordt de trendlijn van de normale of verwachte groei een horizontale lijn. Aan de trend van de behaalde standaardscores is dan gemakkelijk te zien of er leerwinst is. Leerwinst is dan het verschil tussen de standaardscores op twee (opeenvolgende) meetmomenten.

Voor de leerwinstberekeningen zijn de vaardigheidsscores van de Cito-volgtoetsen en de toetsscores van de Diatoetsen (van 1 van de 6 scholen) omgezet in gestandaardiseerde t-scores, waarbij het landelijk gemiddelde 50 is en de standaarddeviatie 10.

Het overgrote deel van de leerlingen (ruim twee derde) behaalt een t-score tussen de 40 en 60. Scores daarboven of daaronder zijn (zeer) laag of (zeer) hoog. Een verschilscore van +1 of -1 zegt weinig, want dit verschil kan het gevolg zijn van afrondingen. Wel kan gesteld worden dat een verschil van 5 punten in ieder geval een significant verschil is en dat vanaf 2 punten er sprake is van een relevant/betekenisvol verschil.

De berekende leerwinst kan als volgt geïnterpreteerd en beoordeeld worden:

≥5	leerwinst is 5 of hoger	grote leerwinst	de groei is veel groter dan verwacht
2 t/m 4	leerwinst ligt tussen 2 en 4	betekenisvolle leerwinst	de groei is groter dan verwacht
-1 t/m 1	leerwinst is 0, 1 of -1	geen leerwinst	de groei is gelijk aan verwacht
-2 t/m -4	leerwinst ligt tussen -2 en -4	betekenisvol leerverlies	de groei is kleiner dan verwacht
≤-5	leerwinst is -5 of lager	groot leerverlies	de groei is veel kleiner dan verwacht

Let wel, een negatieve leerwinst c.q. leerverlies betekent niet, dat de leerling niet gegroeid is. De behaalde groei is alleen kleiner dan de normale of verwachte groei.

In de leerwinstberekeningen worden bij alle meetmomenten de toetsresultaten gebruikt van de leerlingen die op het laatste meetmoment op de betreffende school zaten. De toetsresultaten van leerlingen die tussentijds zijn uitgestroomd en op het laatste meetmoment niet meer op de betreffende school zaten, worden niet meegenomen.

Van tussentijds ingestroomde leerlingen kunnen toetsresultaten op eerdere meetmomenten ontbreken, als die niet zijn meegegeven bij de overstap naar de betreffende school.

Leerwinst CED-Groep kent een 'top-down' benadering. Eerst wordt gekeken naar de uitkomsten op het hoogste aggregatieniveau (bovenschools). Daarna wordt naar telkens een niveau lager gekeken, tot op leerlingniveau, ter verduidelijking en/of verklaring van de uitkomsten op een niveau hoger.

In dit rapport wordt gekeken naar het hoogste aggregatieniveau: alle leerlingen van alle Rotterdams Goud-scholen samen. Er wordt niet in detail naar de uitkomsten op de onderliggende niveaus gekeken, mede om de anonimiteit van dit rapport te waarborgen.

Voor de effecten van Goud Onderwijs op de leerprestaties van de leerlingen is gekeken naar de leerwinst bij technisch lezen (getoetst met de DMT), begrijpend lezen, spelling en rekenen.

Er is gekeken naar de leerwinst van twee cohorten:

1. *cohort 2020-2021*: de leerlingen die 2 jaar geleden, in januari 2021 gestart zijn met Goud Onderwijs in groep 6 (nu groep 8); dit zijn leerlingen van 4 van de 6 scholen en van 2 van de 3 besturen van Rotterdams Goud;
2. *cohort 2021-2022*: de leerlingen die 1,5 jaar geleden, in september 2021, gestart zijn met Goud Onderwijs in groep 6 (nu groep 7); dit zijn leerlingen van alle scholen en van alle besturen van Rotterdams Goud.

Voor beide cohorten is gekeken naar de leerwinst over de periode waarin de leerlingen Goud Onderwijs hebben gehad, van de laatste toetsafname voor de start van Goud Onderwijs in groep 6 tot de meest recente toetsafname medio schooljaar 2022-2023 (*met Goud*: van medio groep 6 (6M) tot medio groep 8 (8M) voor cohort 2020-2021 en van eind groep 5 (5E) tot medio groep 7 (7M) voor cohort 2021-2022). Daarbij is ook de leerwinst-trend *met Goud* vergeleken met de trend *vóór Goud* (van medio groep 3 (3M) of eind groep 3 (3E; begrijpend lezen) tot medio groep 6 resp. eind groep 5).

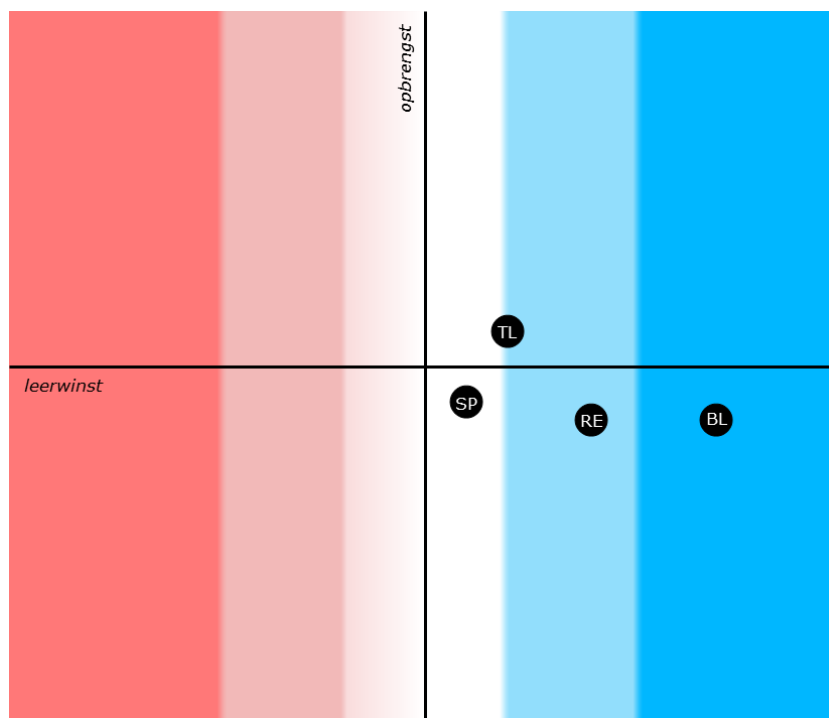
Cohort 2020-2021 – groep 8

Cohort 2020-2021 is in januari 2021, aan het eind van het eerste corona-jaar, gestart met Goud Onderwijs. Het is mogelijk dat corona-perikelen de resultaten van Goud Onderwijs negatief beïnvloed hebben.

Kwadranten

In de onderstaande kwadrantengrafiek zijn de leerwinst en de opbrengsten (het gemiddelde prestatieniveau van de leerlingen) van cohort 2020-2021 op de vier domeinen tegen elkaar afgezet. De grafiek laat zien hoe per domein de leerwinst en de opbrengsten zich tot elkaar verhouden en hoe de domeinen zich in dat opzicht tot elkaar verhouden.

De grafiek laat zien, dat de leerwinst op alle domeinen zich aan de positieve kant van de 0-lijn bevindt en dat de opbrengsten van slechts één domein (technisch lezen/DMT) boven de lijn van het landelijke gemiddelde (50) liggen. In de grafiek is ook te zien, dat de twee domeinen met de laagste opbrengsten (begrijpend lezen en rekenen) de grootste leerwinst hebben.

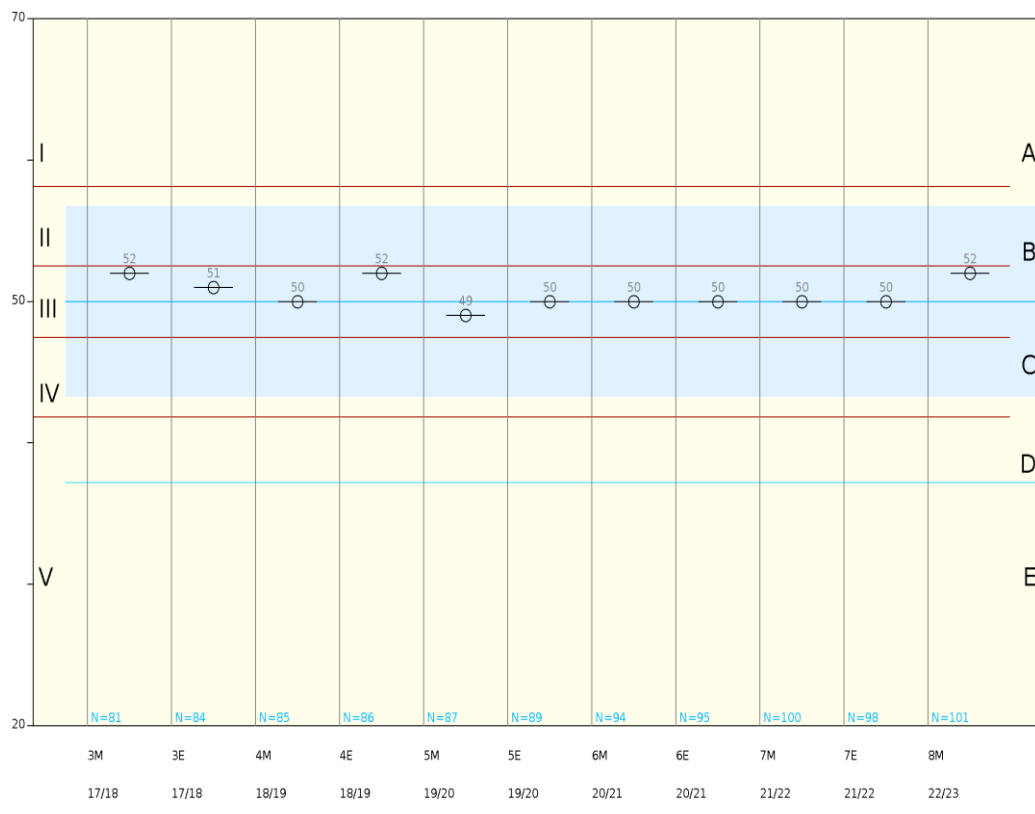

Rotterdams Goud		Cohort 2020-2021	
domein		leerwinst	opbrengsten
TL	Technisch Lezen/DMT	2	52
BL	Begrijpend Lezen	7	47
SP	Spelling	1	48
RE	Rekenen	4	47

Leerwinst per domein

Technisch Lezen/DMT

interval:	8M-6M
leerwinst:	2

Cohort 2020-2021 heeft *met Goud* op technisch lezen/DMT een betekenisvolle leerwinst behaald. De leerlingen zijn in deze periode gemiddeld meer gegroeid dan verwacht. Deze leerwinst wordt weliswaar pas in het laatste half jaar gerealiseerd.

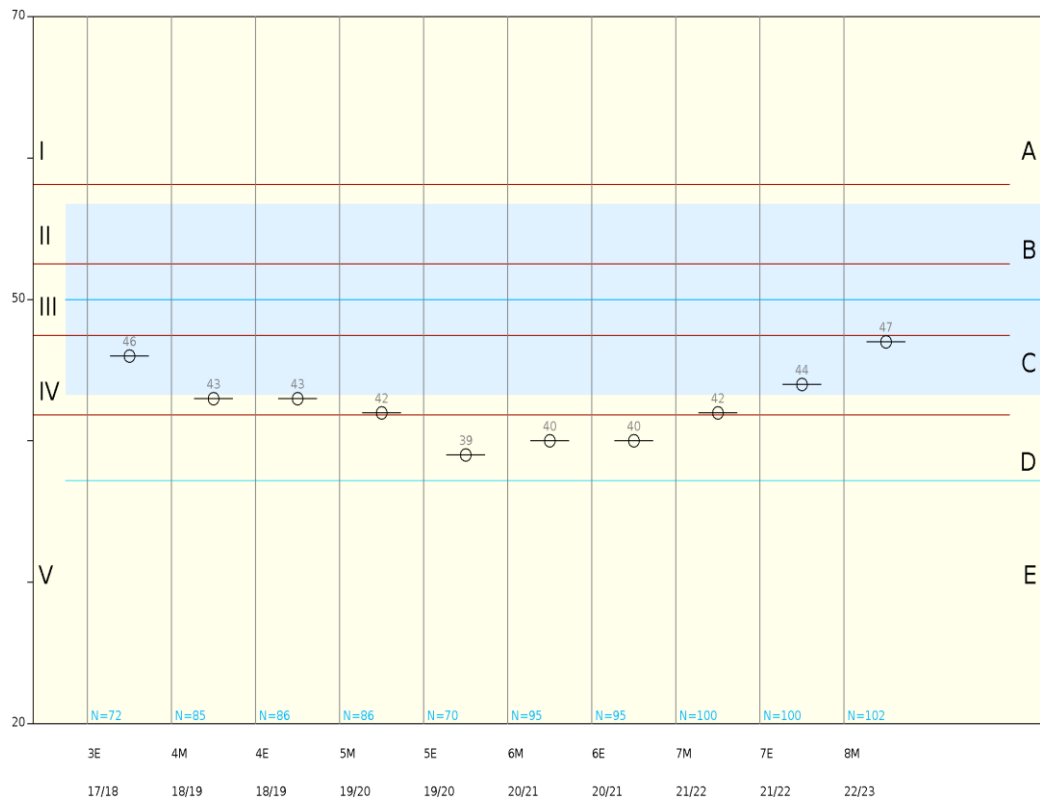
De leerlingen presteren vanaf 5E gemiddeld op het landelijke gemiddelde en komen door de leerwinst gemiddeld boven het landelijke gemiddelde uit.

De grafiek laat *vóór Goud* een dalende trend zien. Vanaf de start van Goud Onderwijs stabiliseert de trend zich, om tussen de laatste twee meetmomenten (7E-8M) weer op te lopen.

Begrijpend Lezen

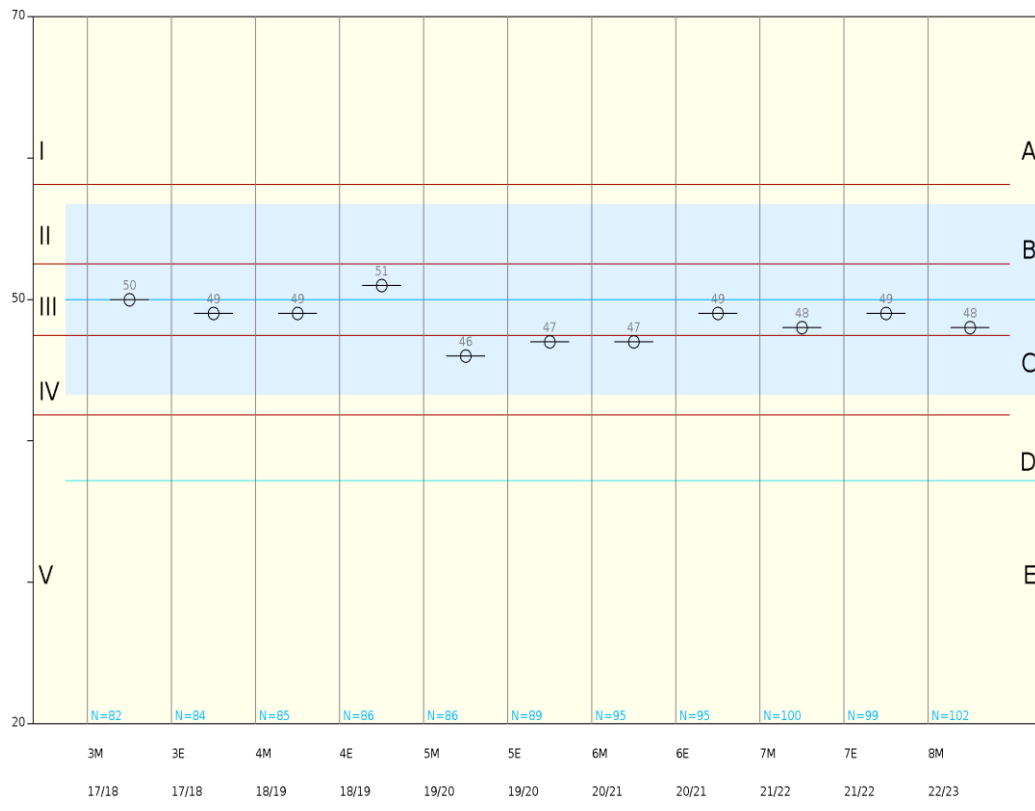
interval:	8M-6M
leerwinst:	7

Met Goud heeft cohort 2020-2021 een grote leerwinst behaald op begrijpend lezen. De leerlingen zijn in deze periode gemiddeld veel meer gegroeid dan normaal. Maar met deze leerwinst presteren de leerlingen gemiddeld nog wel ruim onder het landelijke gemiddelde. De grafiek laat vóór *Goud* een dalende trend zien, tot aan de 'corona-dip' op het 5E-moment. *Met Goud* is er een sterk stijgende trend, wat resulteert in de grote leerwinst.

Spelling

interval:	8M-6M
leerwinst:	1

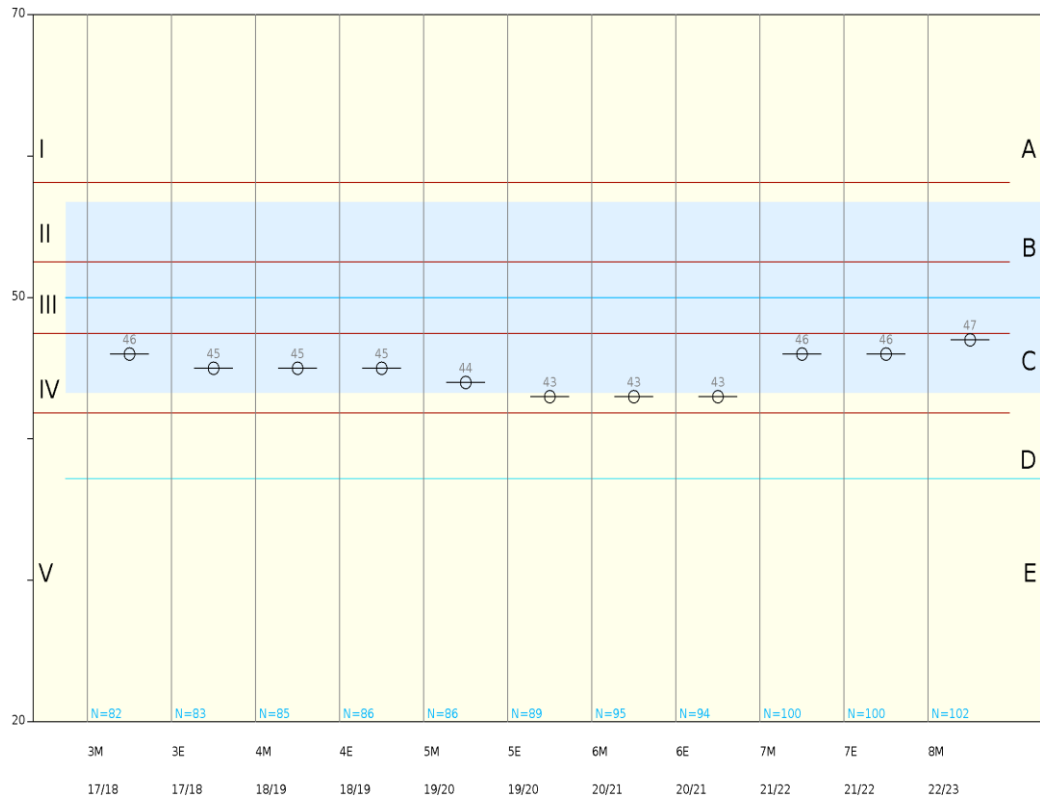
Cohort 2020-2021 heeft *met Goud* geen aantoonbare leerwinst behaald op Spelling. De groei van de leerlingen is gemiddeld gelijk aan de normale of verwachte groei. De leerlingen blijven gemiddeld onder het landelijke gemiddelde presteren.

De grafiek laat zowel *vóór Goud* als *met Goud* een vlakke trend zien, waarbij er tussen het 4E- en 5M-moment een grote sprong naar beneden gemaakt is.

Rekenen

interval:	8M-6M
leerwinst:	4

Op rekenen heeft cohort 2020-2021 *met Goud* een betekenisvolle leerwinst behaald. De leerlingen zijn in deze periode gemiddeld meer gegroeid dan verwacht. De leerwinst is voornamelijk tussen het 6E- en 7M-moment gerealiseerd. Maar met deze leerwinst presteren de leerlingen gemiddeld nog wel ruim onder het landelijke gemiddelde. De grafiek laat *vóór Goud* een dalende trend zien, tot aan het 5E- en 6M-moment. *Met Goud* is er aanvankelijk een bestendiging van het niveau, waarna de trend (met een sprong omhoog van het niveau) opwaarts gaat.

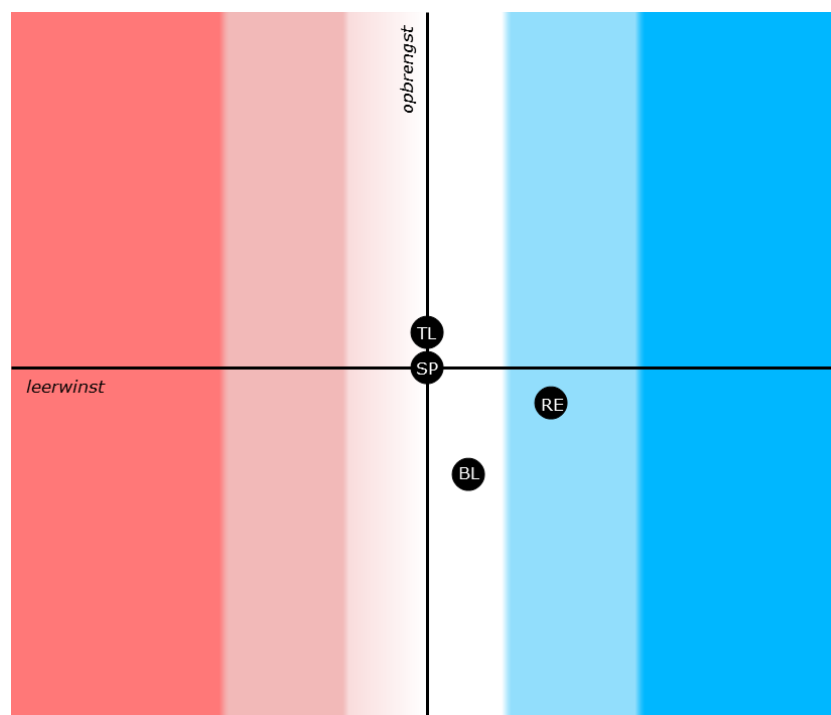
Cohort 2021-2022 – groep 7

Cohort 2021-2022 is in september 2021, halverwege het tweede corona-jaar gestart met Goud Onderwijs. Het eerste toetsmoment voor dit cohort na de start van Goud Onderwijs was kort na de 'verlengde kerstvakantie' in januari 2022. Het is mogelijk dat corona-perikelen de resultaten van Goud Onderwijs negatief beïnvloed hebben.

Kwadranten

In de onderstaande kwadrantengrafiek zijn de leerwinst en de opbrengsten (het gemiddelde prestatieniveau van de leerlingen) van cohort 2020-2021 op de vier domeinen tegen elkaar afgezet. De grafiek laat zien hoe per domein de leerwinst en de opbrengsten zich tot elkaar verhouden en hoe de domeinen zich in dat opzicht tot elkaar verhouden.

De grafiek laat zien, dat de leerwinst op alle domeinen zich aan de positieve kant van de 0-lijn bevindt en dat de opbrengsten van slechts één domein (technisch lezen/DMT) boven de lijn van het landelijke gemiddelde (50) liggen. In de grafiek is ook te zien, dat de twee domeinen met de laagste opbrengsten (begrijpend lezen en rekenen) de grootste leerwinst hebben.

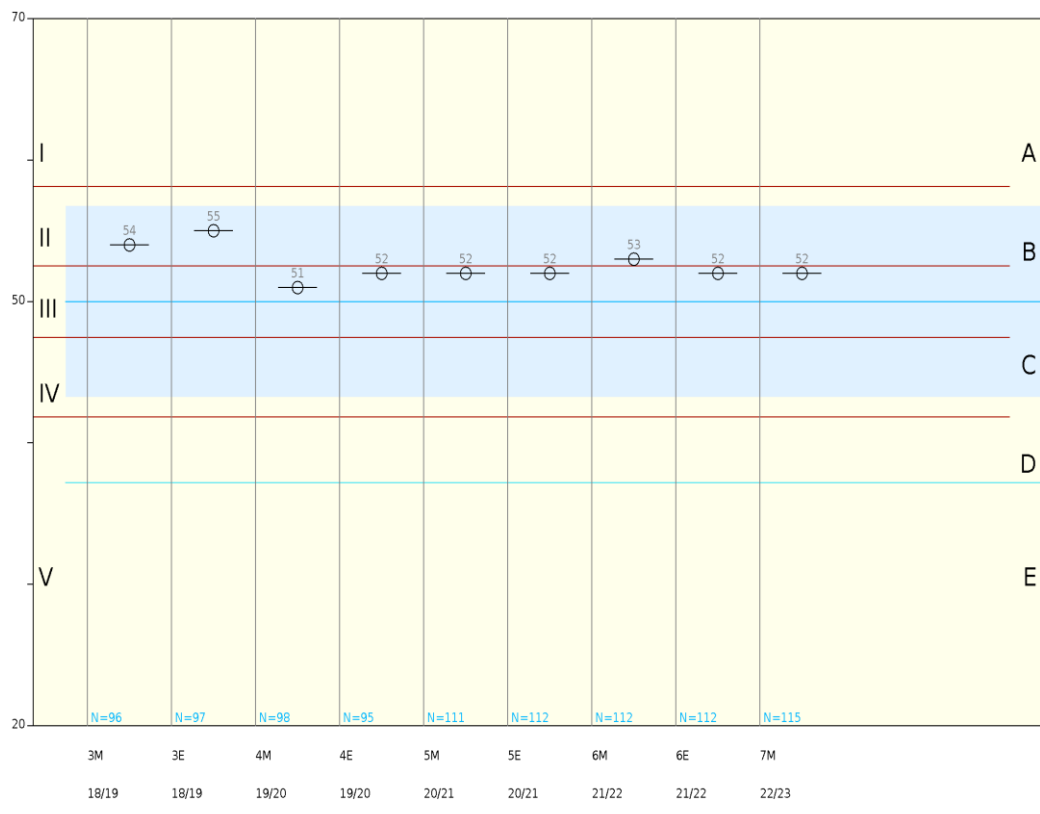
Rotterdams Goud		Cohort 2021-2022	
domein		leerwinst	opbrengsten
TL	Technisch Lezen/DMT	0	52
BL	Begrijpend Lezen	1	44
SP	Spelling	0	50
RE	Rekenen	3	48

Leerwinst per domein

Technisch Lezen/DMT

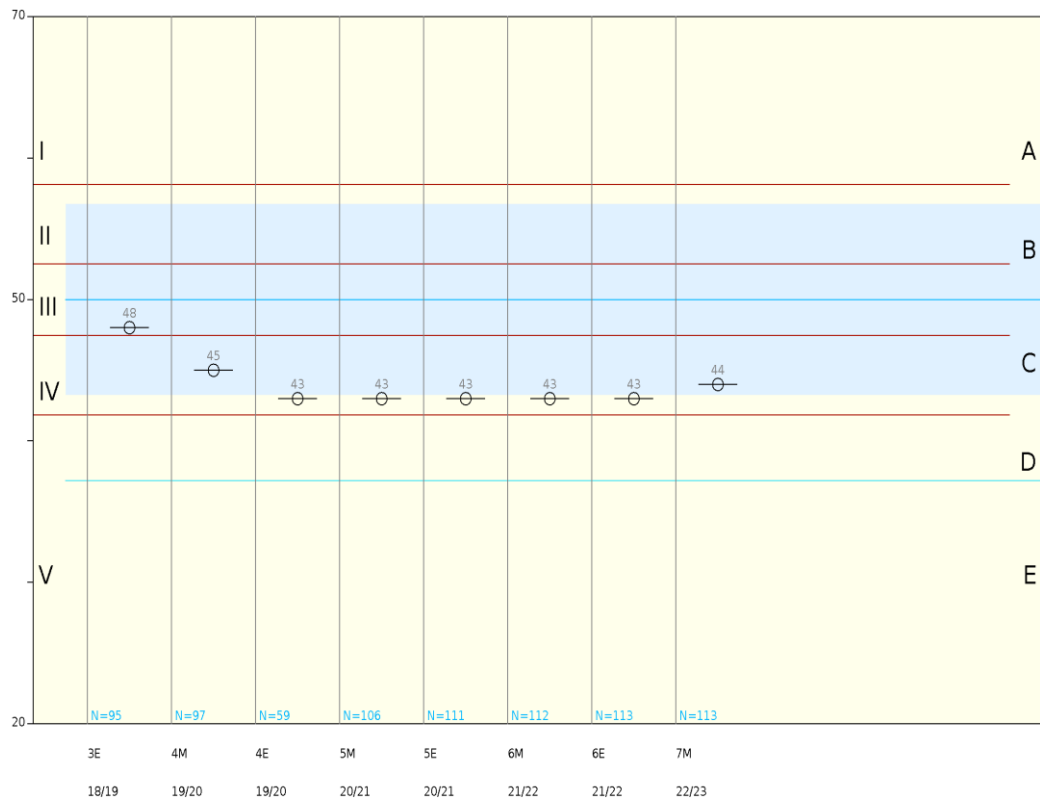
interval:	7M-5E
leerwinst:	0

Cohort 2021-2022 heeft *met Goud* op technisch lezen/DMT geen leerwinst behaald. De leerlingen houden gemiddeld hun niveau vast, dat boven het landelijke gemiddelde ligt. De grafiek laat *vóór Goud* aanvankelijk een licht stijgende trend zien, die na een sprong naar beneden tussen het 3E- en 4M-moment verder vrijwel vlak blijft. *Met Goud* zet deze vlakke trend zich voort.

Begrijpend Lezen

interval:	7M-5E
leerwinst:	1

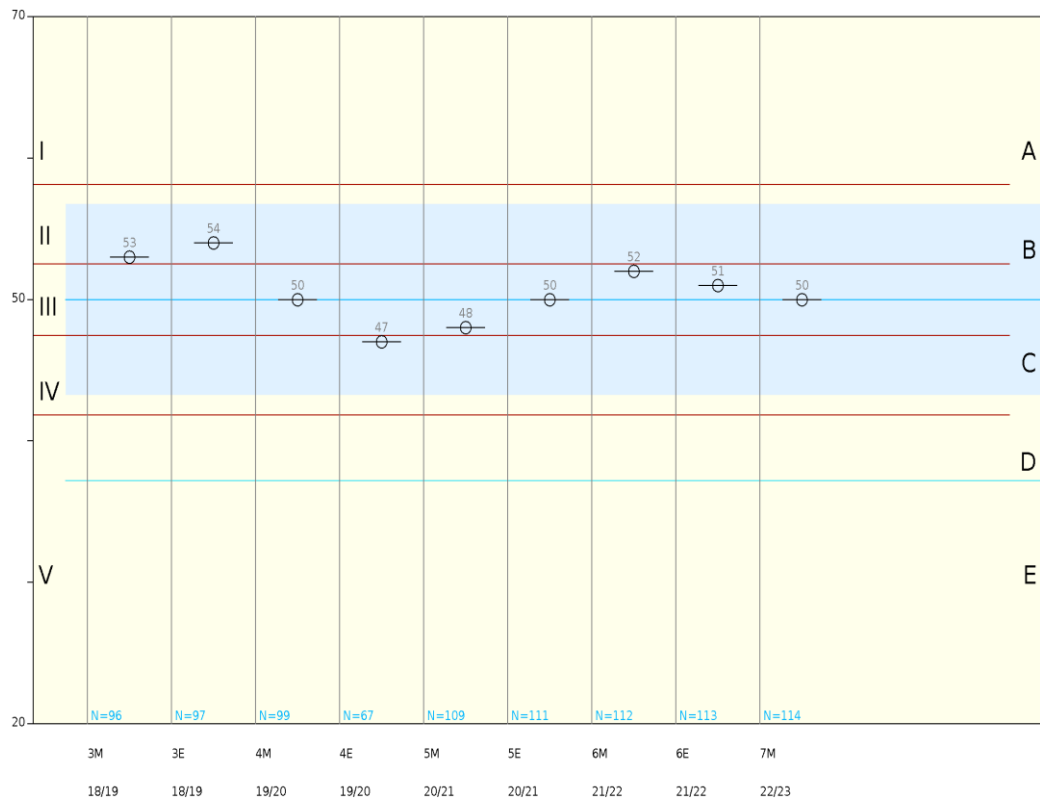
Op begrijpend lezen heeft cohort 2021-2022 *met Goud* geen aantoonbare leerwinst behaald. De groei over deze periode is gelijk aan de normale of verwachte groei. Daarbij presteren de leerlingen gemiddeld ruim onder het landelijke gemiddelde.

De grafiek laat *vóór Goud* aanvankelijk een sterk dalende trend zien en vanaf het 4E-moment een vlakke trend, die zich *met Goud* voortzet, met een voorzichtig begin van een opwaartse lijn aan het eind.

Spelling

interval:	7M-5E
leerwinst:	0

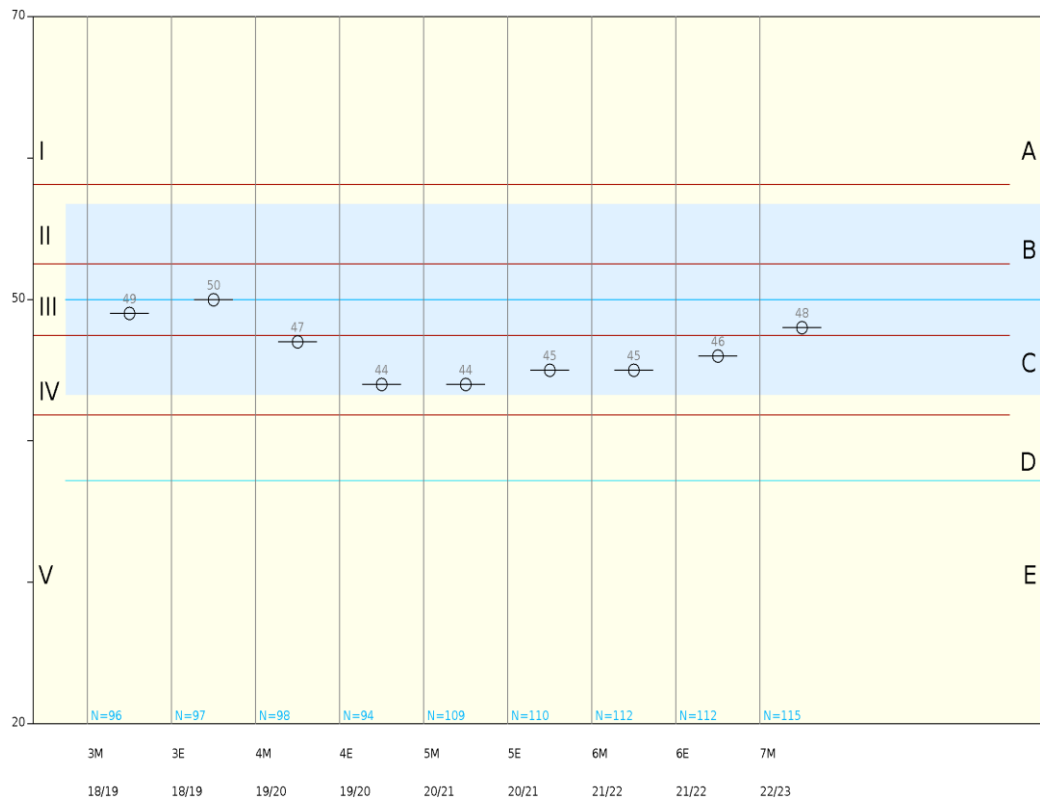

Met Goud heeft cohort 2021-2022 op spelling geen leerwinst behaald. De leerlingen blijven in deze periode gemiddeld op hun niveau. Wel presteren ze gemiddeld op en boven het niveau van het landelijke gemiddelde.

De grafiek laat in de eerste helft *vóór Goud* een sterk dalende trend zien, die na het 4E-moment ombuigt naar boven. *Met Goud* daalt de trend weer.

Rekenen

interval:	7M-5E
leerwinst:	3

Cohort 2021-2022 heeft *met Goud* een betekenisvolle leerwinst behaald op rekenen. De leerlingen zijn in deze periode meer gegroeid dan normaal of verwacht. Ze presteren gemiddeld nog wel onder het landelijke gemiddelde, *Vóór Goud* laat de grafiek een sterk dalende trend zien, die op het laagste punt uitvlakt. De trend *met Goud* is oplopend.

Conclusies

Voor dit rapport is gekeken naar de leerwinst van de leerlingen van de 6 Goud-scholen die deelnemen aan de pilot *Rotterdams Goud*. Voor cohort 2020-2021 is de leerwinst berekend over 2 jaar Goud Onderwijs en voor cohort 2021-2022 over 1,5 jaar Goud Onderwijs.

Uit de leerwinstanalyses blijkt, dat Goud Onderwijs een positief effect heeft op de leerprestaties op begrijpend lezen en rekenen. Cohort 2020-2021 behaalt een significante leerwinst (7) op begrijpend lezen en een betekenisvolle leerwinst (4) op rekenen. In de periode dat ze Goud Onderwijs hebben gekregen zijn de leerlingen gemiddeld (veel) meer gegroeid dan wat normaal of verwacht is.

De analyses laten daarnaast zien, dat het effect van Goud Onderwijs groter is als de leerlingen langer Goud Onderwijs hebben gekregen. Cohort 2021-2022, dat een half jaar minder Goud Onderwijs heeft gehad, behaalt nog geen aantoonbare leerwinst (1) op begrijpend lezen maar wel een betekenisvolle leerwinst (3) op rekenen.

Het effect van Goud Onderwijs op de leerprestaties op technisch lezen/DMT en spelling is moeilijker aan te geven. De focus van de pilot ligt niet bij deze domeinen, want bij de start van de pilot lagen de resultaten van beide cohorten al rond het landelijke gemiddelde. In de periode dat ze Goud Onderwijs hebben gekregen zijn de leerlingen gemiddeld evenveel gegroeid als wat normaal of verwacht is. Dat is op zich ook een positief resultaat.

De onderwijsresultaten van de Goud Onderwijs-scholen zijn weliswaar flink gestegen, maar ze liggen nog niet op het beoogde eindniveau. Dit ligt vermoedelijk meer aan het (negatieve) effect van corona op de leerprestaties en het prestatieniveau van de leerlingen, dan aan het ontbreken van effect van Goud Onderwijs.

De leerwinstanalyses tonen aan, dat leerlingen dankzij Goud Onderwijs een betekenisvolle leerwinst behalen, met name op de inzichtelijke vakken begrijpend lezen en rekenen. Dit zijn de fundamentele vaardigheden die van groot belang zijn voor de verdere ontwikkeling van academische vaardigheden en daarmee voor de verdere schoolloopbaan van de leerlingen. Het is daarom te verwachten, dat Goud Onderwijs ook een positief effect heeft op de verdere schoolcarrière van de leerlingen na (deze pilot op) de basisschool.

Dit leerwinstrapport laat ook zien, dat met leerwinstanalyses het effect van Goud Onderwijs op de leerprestaties van de leerlingen gemeten kan worden. Daarom is afgesproken om leerwinstanalyses en -rapportages op te nemen in het algehele effectonderzoek.

Als leren je lief is

facebook.com/cedgroep

twitter.com/cedgroep

linkedin.com/company/ced-groep

www.cedgroep.nl